

NIEUWSBRIEF NO.3

WERKGROEP FLORAKARTERING DRENTHE (WFD)

Secretariaat: Hester Heinemeijer
Kippenburgweg 5
7975 PP Uffelte
05215 - 406

Uffelte, 1 mei, 1983

Beste atlas-medewerk(st)ers,

Slechts een gedeelte van de medewerk(st)ers is in de gelegenheid geweest een van de districtsavonden te bezoeken, mogelijk doordat enkele avonden in de paasvakantie vielen. Op de avond voor de districten Sleen en Roswinkel, waar tot nu toe slechts weinig medewerkers waren, was de opkomst gelukkig heel groot. In Zuid-oost Drenthe zijn nu al meer mensen aan het inventariseren dan we aan het begin van het seizoen hadden durven hopen!

Degenen die op een van de districtsavonden zijn geweest, hebben in overleg met de coördinator een of meer km-hokken uitgezocht om dit jaar te inventariseren. Alle andere medewerk(st)ers hebben een exemplaar van de 'nieuwe', gewijzigde handleiding toegestuurd gekregen. Daar het moeilijk is om te bepalen waar deze medewerk(st)ers precies willen en kunnen inventariseren - dicht bij huis, wat verder van de woonplaats of zelfs in een ander district - (afhankelijk van de mogelijkheden van vervoer, fiets of auto) hebben zij nog geen bepaald km-hok toegewezen gekregen. Het is ook plezieriger in overleg meteen van de coördinatoren zelf een km-hok uit te kiezen. Bovendien weten de coördinatoren per district precies welke km-hokken al gedeeltelijk of volledig zijn geïnterpreteerd en van welke km-hokken nog helemaal geen gegevens aanwezig zijn.

Alle medewerk(st)ers die nog geen km-hok(ken) voor het seizoen 1983 hebben worden verzocht zo snel mogelijk contact op te nemen met de coördinator van het district waarin ze willen werken. Zij kunnen dan een km-hok uitkiezen en krijgen naar behoefte nederlandse- of latijnse- streeplijsten toegestuurd.

De verdeling van Drenthe in districten en de adressen en telefoonnummers van de coördinatoren staan in de handleiding.

Indien mensen zich hebben opgegeven voor dit flora-karteringsproject en dit jaar of de komende jaren geen kans zien mee te doen en geen materiaal of nieuwsbrieven meer willen ontvangen, dan wil de werkgroep dit graag weten!

Inmiddels zijn er al heel wat planten te inventariseren. Het is dan ook handig om nu al een keer de km-hok(ken) te bezoeken. Speciaal voor de voorjaarsbloeiërs zoals o.a.:

<i>Erophila verna</i>	- Vroegeling
<i>Ranunculus ficaria</i>	- Speenkruid
<i>Caltha palustris</i>	- Dotterbloem
<i>Cardamine hirsuta</i>	- Kleine veldkers
<i>Teesdalia nudicaulis</i>	- Klein tasjeskruid
<i>Arabidopsis thaliana</i>	- Zandraket
<i>Cardamine pratensis</i>	- Pinksterbloem

Al deze soorten staan in volle bloei en zijn nu gemakkelijk te vinden en te determineren, terwijl een deel van deze soorten in de loop van de zomer niet meer of slechts moeilijk zijn terug te vinden.

Moeilijke of lastig op naam te brengen soorten:

Men moet er echter steeds op bedacht zijn dat er soorten zijn die veel op elkaar lijken en goed opletten om welke soort het gaat. Er zijn soms twee of meer soorten binnen een geslacht die zoveel overeenkomst vertonen dat men van 'dubbelgangers' zou kunnen spreken. Dit is o.a. het geval bij de bovengenoemde *Cardamine hirsuta* (Kleine veldkers) en zijn 'broertje' *Cardamine flexuosa* (Bosveldkers); ook *Polygonum convolvulus* (Zwaluw tong) en *Polygonum dumetorum* (Heggeduizendknoop) vertonen veel overeenkomsten en hetzelfde geldt voor *Polygala serpyllifolia* (Liggende vleugeltjesbloem) en *Polygala vulgaris* (Gewone vleugeltjesbloem). Daarnaast zijn er geslachten waarvan bijna alle soorten moeilijk op naam zijn te brengen. Enkele voorbeelden hiervan zijn o.a. het geslacht *Callitriche* (Sterrekroos) en het geslacht *Arctium* (Klis). Indien men vertegenwoordigers van dergelijke geslachten vindt, wordt aangeraden materiaal te verzamelen. Let er dan wel op goed materiaal te verzamelen, zowel met bloemen als met vruchten.

Soms zijn slechts enkele soorten van een geslacht moeilijk op naam te brengen; dit geldt bv. voor de klein-bloemige soorten van het geslacht *Myosotis* (Vergeet-mij-nietje). Het betreft hier speciaal de soorten *Myosotis arvensis* (Middelst vergeet-mij-nietje), *Myosotis discolor* (Veelkleurig vergeet-mij-nietje), *Myosotis stricta* (Voorjaars-vergeet-mij-nietje) en *Myosotis ramosissima* (Ruw vergeet-mij-nietje).

Ook bij de *Gramineae* (grassen) en het geslacht *Carex* (Zegge) kunnen zich determinatie-problemen voordoen.

Als men materiaal wil verzamelen is het goed contact op te nemen met de coördinator. Hij weet welke delen van de plant nodig zijn om tot op de soort te kunnen determineren en kan in zeer moeilijke gevallen het materiaal doorsturen naar een specialist.

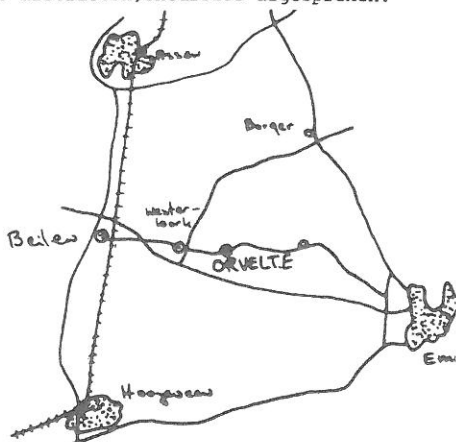
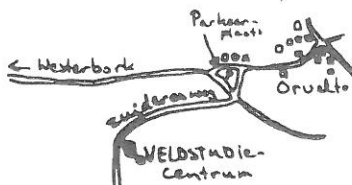
Om dergelijke determinatie problemen wat meer toe te lichten en aanwijzingen te geven over nog meer soorten en geslachten waar men goed op moet letten om niet tot een verkeerde determinatie te komen, wordt 28 mei een gezamenlijke excursie in Orvelte gehouden. Enkele ervaren floristen zullen dan ook in samenwerking met de medewerk(st)ers enkele km-hokken in de buurt van Orvelte inventariseren. In het veld kan dan nog op verschillende problemen worden ingegaan.

Iets later in het seizoen, in juni, wordt weer een gezamenlijke excursie gehouden ditmaal in samenwerking met het Rijksherbarium (Leiden). Er zullen dan enkele km-hokken in Zuid-oost Drenthe bezocht worden.

Daarnaast zijn, voorlopig alleen voor medewerk(st)ers van de districten Diever en Gieten, door de coördinatoren van deze districten, excursies afgesproken.

EXCURSIE PROGRAMMA

- 28 mei Gezamenlijke excursie.
 Veldstudiecentrum
 Zuideresweg 10 Orvelte
 Ontvangst (Koffie) 09.30 uur.

Mensen die niet met eigen vervoer in Orvelte kunnen komen, kunnen contact opnemen met Ben Hoentjen of Ate Dijkstra; zij worden dan afgehaald van station Assen of station Beilen.

- 7 juni Excursie voor de medewerk(st)ers van district Diever.
Verzamelen bij het gemeentehuis te Diever om 19.00 uur (Avond excursie).
- 12 juni Excursie voor medewerk(st)ers van district Gieten.
Deze excursie wordt gehouden in het Drouwenerveen, een gebied in de veenkolonien, waar nog weinig floristische gegevens van bekend zijn. Verzamelen om 10.00 uur op de brink in Zuidlaren (t.o.de Prins Bernhard Hoeve. Dit punt is met de bus te bereiken. Vandaar uit gaat men met auto's naar het Drouwenerveen.
Mensen die meegaan en over een auto beschikken worden verzocht contact op te nemen met Yzaak de Vries; Yzaak kan dan bekijken of er voldoende vervoersmogelijkheden zijn. (Yzaak is in mei met vakantie).
- 18 juni Gezamenlijke excursie in samenwerking met het Rijksherbarium (Leiden).
Verzamelen om 10.00 uur bij het station van Nieuw-Amsterdam.
Mensen die een auto tot hun beschikking hebben worden verzocht met de auto te komen, zodat anderen van het station mee kunnen rijden naar de verschillende excursie terreinen.

De excursies op 28 mei, 12 juni en 18 juni duren de hele dag. Het is handig een lunchpakket mee te nemen.

Tot slot nog een opmerking over die km-hokken die slechts gedeeltelijk in Drenthe liggen. Dergelijke grenshokken hoeven niet in hun geheel geïnventariseerd te worden, alleen het Drentse gedeelte is voldoende. Dit geldt zowel voor de km-hokken die aan de Duitse grens liggen als voor de km-hokken die grenzen aan andere provincies.

Veel plezier bij het inventariseren en hopelijk tot ziens op een van de excursies.

Namens de werkgroep,

E. Ester

